

عنوان مقاله:

تجارت آب مجازی در ایران از دیدگاه بهره وری اقتصادی

محل انتشار:

دوفصلنامه پژوهش های راهبردی در علوم کشاورزی و منابع طبیعی، دوره 4، شماره 1 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسندگان:

قاسم زارعی - دانشیار پژوهش موسسه تحقیقات فنی و مهندسی کشاورزی، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، کرج

علی محمد جعفری - استادیار پژوهش مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان همدان، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، همدان

خلاصه مقاله:

نزدیک به سه دهه است که مفهوم تجارت آب مجازی ابداع شده و از آن به منزله روشی موثر در راستای متوازن سازی توزیع آب در بین کشورها و منطقه ها و همچنین سازگاری با مشکل کم آبی یاد می شود. ادبیات این موضوع به تجرید از دانش اقتصاد مسیر خود را پیموده و اقتصاددانان در نظریه پردازی آن اهتمام چندانی نداشته اند. در سال های اخیر در ایران با استفاده از این مفهوم، انتقادهای زیادی به صادرات برخی از محصول های کشاورزی وارد شده است. این مطالعه تلاش دارد تا با ارائه یک الگوی ساده اقتصادی و با استفاده از نظریه هزینه فرصت و ترکیب آن با دو مفهوم تجارت مجازی آب و بهره وری اقتصادی آب، به بررسی و واکاوی وضعیت صادرات و واردات محصول های اصلی کشاورزی ایران برای یک دوره پنج ساله بپردازد و الویت بندی آن ها را مشخص کند. بر اساس نتایج به دست آمده، تولید محصول های راهبردی در داخل هزینه فرصت بالایی دارند. همچنین صادرات میوه هایی مانند کیوی، مرکبات، انگور و نیز برخی از محصول های سبزی و صیفی مانند هندوانه، خیار و گوجه فرنگی ارزش آب مجازی بالایی ایجاد می کنند، به طوری که حتی صادرات آن ها اولویتی بالاتر از صادرات پسته دارند. با این حال و با توجه به وضعیت کنونی و بحرانی منابع آب کشور، ارزش آب مجازی ایجاد شده در قبال ارزش واقعی آب، ناچیز به نظر می رسد.

کلمات کلیدی:

ارزش آب مجازی، تجارت، محصول های کشاورزی، هزینه فرصت

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1231165>

